

ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความพึงพอใจในชีวิตสมรส
ของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Relationships between Honesty and Satisfaction In Marriage Life of
Personnel in Mahachulalongkornrajavidyalaya University

วิไลวรรณ รังสร้อย^๑ อำไพรัตน์ อักษรพรหม^๒ ประกายรัตน์ ภัทรธิดา^๓

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒) เพื่อศึกษาความพึงพอใจในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๓) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรที่สมรสแล้ว ในส่วนกลาง วิทยาเขต และวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจำนวน ๒๐๒ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยปรากฏว่า ๑) ความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวมมีความซื่อสัตย์อยู่ในระดับมาก อันดับแรก ด้านความจริงใจรองลงมา ด้านการแบ่งปันชีวิตร่วมกันและอันดับสุดท้าย ด้านความยืดหยุ่น ๒) ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อันดับแรก ด้านความมั่นคงในคู่ครองรองลงมา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคู่สมรส และอันดับสุดท้าย ด้านความมั่นคงเศรษฐกิจในครอบครัว ๓) ความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

คำสำคัญ : ความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรส, ความพึงพอใจในชีวิตสมรส

^๑สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

^๒มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

^๓มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Abstract

The main objectives of this research are: 1) to study the honesty in marriage life of personnel in Mahachulalongkornrajavidyalaya University; 2) to study the satisfaction in marriage life of personnel in Mahachulalongkornrajavidyalaya University ; and 3) to study the relationship between honesty and satisfaction in marriage life of personnel in Mahachulalongkornrajavidyalaya University. The sample of this study consisted of 202 married personnel in Headquarter, campuses and colleges of Mahachulalongkornrajavidyalaya University. The tool used for data collection was questionnaire. The gathered data were analyzed by using statistical techniques such as Frequencies, Percentage, Mean, Standard Deviation and Correlation.

The findings can be summarized as follows: 1) The overall honesty in marriage life of personnel in Mahachulalongkornrajavidyalaya University has been found at the most level with sincerity aspect standing the first, followed by sharing a life together, while flexibility one has noticed the last. 2) The overall satisfaction in marriage life of personnel in Mahachulalongkornrajavidyalaya University has been found at the most level with mate security aspect standing the first, followed by duties of spouse, whereas family economic security has rated the last. 3) The honesty in marriage life of personnel in Mahachulalongkornrajavidyalaya University has positively associated with satisfaction in marriage life of personnel in Mahachulalongkornrajavidyalaya University at statistical significance at .01 level of confidence.

Keywords: honesty in marriage life, satisfaction in marriage life

บทนำ

ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นหน่วยย่อยที่เล็กที่สุดของสังคม เป็นการรวมกลุ่มกันแบบปฐมภูมิ (Primary Group) ซึ่งเกิดขึ้นมาเองโดยธรรมชาติตามความจำเป็นของการดำรงอยู่ ครอบครัวเป็นจุดกำเนิดของการเลี้ยงดูและหล่อหลอมให้สมาชิกปฏิบัติ หรือประพฤติตามกรอบของวัฒนธรรมโดยกรถ่ายทอดค่านิยมทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากบรรพบุรุษให้กับชนรุ่นหลัง จึงอาจกล่าวได้ว่า ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกที่วางมาตรฐานพฤติกรรมและเสริมสร้างบุคลิกภาพให้กับสมาชิกครอบครัว (สนิท สมัครการ, ๒๕๔๙: ๒) การแต่งงานหรือการสมรสเป็นสิ่งที่ตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Basic Needs) ในหลายด้านไม่ว่าจะเป็นการเปิดทางให้ชายหญิงที่มีความพึงพอใจกันและกัน รักกัน สามารถมีเพศสัมพันธ์ต่อกันได้ในรูปแบบที่สังคมยอมรับทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรม หรือตอบสนองความรู้สึกทางจิตใจ นับเป็นความภาคภูมิใจที่ได้แสดงให้สังคมประจักษ์ว่าตนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ เป็นที่รักและปรารถนาของใครคนหนึ่ง (จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์, ๒๕๕๓: ๗)

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (๒๕๕๙, ออนไลน์) ได้รายงานสถิติอัตราการจดทะเบียนสมรส ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งประเทศไทยมีคู่ที่จดทะเบียนสมรสทั้งสิ้น ๓๐๐,๔๖๔ คู่ และอัตราการจดทะเบียนหย่าร้าง ในปีพ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งสิ้น ๑๑๗,๘๘๐ คู่ ในส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยศึกษาเป็นประชากรใน ส่วนกลาง วิทยาเขต และวิทยาลัยของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่สมรสแล้ว มีจำนวน ๔๑๑ คน จากสถิติดังกล่าว คู่สมรสทุกคู่ย่อมต้องพบกับปัญหาด้วยกันทั้งสิ้น หากคู่สมรสใดมีความซื่อสัตย์ มีการสื่อสารที่ดีก็

จะทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถร่วมมือกัน แก้ไขปัญหาได้ คู่สมรสจึงรู้สึกมีความสุขความพึงพอใจในการอยู่ร่วมกันและรักษาสถานภาพสมรสให้มีความมั่นคงยาวนานต่อไปได้ ในทางตรงกันข้ามหากคู่สมรสไม่มีความซื่อสัตย์ก็จะทำให้เกิดความไม่เข้าใจกัน ไม่สามารถร่วมมือกัน แก้ไขปัญหาก็อาจส่งผลให้ชีวิตสมรสขาดความมั่นคงอาจนำไปสู่การหย่าร้างในที่สุด

คู่สมรสที่มีความสุขในชีวิตสมรสเป็นตัวบ่งชี้ตัวหนึ่งของการมีคุณภาพชีวิตสมรสที่ดี และบ่งบอกถึงการมีความมั่นคงในชีวิตสมรสสูงอีกด้วย คู่สมรสที่มีความพึงพอใจในชีวิตคู่มากและมี ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จะให้การประคับประคองทางอารมณ์ต่อกันในยามที่เกิดวิกฤตการณ์ หรือมีปัญหาได้ดีกว่าคู่ที่มีความพึงพอใจในชีวิตคู่น้อย หรืออาจกล่าวได้ว่า การที่จะมีความสุขในชีวิตสมรสนั้น คู่สมรสควรที่จะหลีกเลี่ยงลักษณะนิสัยบางประการที่อาจเป็นภัยต่อชีวิตสมรสของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นลักษณะนิสัยของสามีและภรรยา เช่น นิสัยจู้จี้ขี้บ่น โมโห ร้าย พุดจาหยาบค้าย เห็นแก่ตัว ไม่เห็นความสำคัญของสามีหรือภรรยา แต่งกายสกปรก ไม่เรียบร้อย ชอบก้าวก่ายหน้าที่การงานของกันและกัน เล่นการพนัน เจ้าชู้ เป็นต้น (พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, ๒๕๕๕: ๔๒) ดังนั้นการแต่งงานหรือการสมรส นับเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างครอบครัวและรูปแบบครอบครัวเรือนของชุมชน ซึ่งความหมายในทางมานุษยวิทยาถือว่า การแต่งงานเป็นการที่ชายหญิงรวมมีความสัมพันธ์ทางเพศต่อกัน โดยมีพิธีกรรมเป็นกลไกในการประกาศให้สังคมรับรู้และยอมรับการได้เสียนั้น เพื่อประกันความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวที่จะเกิดขึ้น (นิยพรรณ วรรณศิริ, ๒๕๕๐: ๗)

ปัจจุบันนี้ปัญหาการหย่าร้างพบได้บ่อยครั้ง จนแทบจะกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดา

ในสังคมซึ่งคงไม่มีใครอยากให้ชีวิตคุณเดินทางมาถึงจุดจบ ทุกคนต่างก็อยากให้คุณมีชีวิตแต่งงาน ยั่งยืนยาวนาน จนทำให้หลายคุณพยายาม ประคับประคองชีวิตคุณให้ยืนยาวที่สุด ด้วยการพยายามทุ่มเททำสิ่งต่าง ๆ เช่น ดูแลตัวเองให้คุณดี อยู่ตลอดเวลา พุดจาเอาใจเขา หรือหารายได้มา จุนเจือครอบครัว แต่ลืมไปหรือเปล่าว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดให้คุณมีชีวิตแต่งงานยืนยาวกลับไม่ใช่สิ่งเหล่านั้นเลยมันคือ “ความซื่อสัตย์” (Kapook, ๒๕๕๕) ซึ่งความซื่อสัตย์เป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดในชีวิตคุณ เพื่อรักษาความสัมพันธ์เอาไว้ให้มั่นคง เพราะหากไม่ซื่อสัตย์ต่อกันแล้ว ก็คงยากที่จะเชื่อใจกันได้ และความไม่เชื่อใจนั่นเองที่จะทำให้ทั้งคู่ต้องอยู่อย่างหวาดระแวงกันในทุก ๆ เรื่อง จนทำให้ไม่มีความสุข และเป็นสาเหตุให้ต้องแสวงหาความสุขเหล่านั้นจากคนอื่น สอดคล้องกับ ไผยอง มนिरาช และคณะ (๒๕๕๑) ได้วิจัย เรื่องการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรักษา ความซื่อสัตย์แห่งคำมั่นสัญญาของคุณสมรส ในสังคมมณฑลราชบุรี พบว่า ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยจิตวิทยา พบว่า ความพึงพอใจในชีวิตสมรสและการปรับตัวในชีวิตสมรสมีความสัมพันธ์กับการรักษาความซื่อสัตย์แห่งคำมั่นสัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ดังนั้นเพื่อให้ชีวิตคุณมั่นคง ควรแสดงความจริงใจ ความซื่อสัตย์ต่อกันและกันในทุก ๆ เรื่อง

ในชีวิตคุณครองนี้ มีคำเรียกตามนิยามว่า ชีวิตสมรส ในทางพระพุทธศาสนามีคำสอนว่า ชีวิตสมรสที่จะมีความสุข ราบรื่น มั่นคงยืนยาว ได้นั้น คุณสมรสควรมีคุณธรรมที่สมหรือสม่าเสมอ กัน อันจะพึงเรียกได้ว่า สมธรรม ๔ ประการ คือ สมศรัทธา สมศีลา สมจาคา และ สมปัญญา สมธรรม ๔ ประการนี้ เป็นฐานรองรับชีวิตคุณครองในระดับที่ลึกซึ้งยิ่งกว่าฆราวาสธรรม ๔ อย่างที่กล่าวมาแล้ว เพราะแสดงถึงความมีคุณสมบัติสมกันและคุณมีลักษณะนิสัย

สม่าเสมอกันของคุณครอง ซึ่งจะทำให้ผู้สมรสทั้งสองสมชีพหรือสมชีวี คือมีชีวิตที่สมหรือเสมอกัน สมธรรม ๔ ประการ นั้น คือ ๑) สมศรัทธา มีศรัทธาสมกัน เคารพนับถือในลัทธิศาสนา สิ่งเคารพบูชา แนวความคิดความเชื่อถือ หรือหลักการต่างๆ ตลอดจนแนวความสนใจอย่าง เดียว กันหนักแน่นเสมอกัน หรือปรับเข้าหากัน ลงกันได้ ๒) สมศีลา มีศีลสมกัน มีความประพฤติ ศีลธรรม จรรยา มารยาท พื้นฐานการอบรม พอเหมาะสมสอดคล้อง ไปกันได้ ๓) สมจาคา มีจาคะสมกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความโอบอ้อมอารี ความมีใจกว้าง ความเสียสละ ความพร้อมที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น พอกลมกลืนกัน ไม่ขัดแย้งบีบคั้นกัน ๔) สมปัญญา มีปัญญาสมกัน รู้เหตุรู้ผล เข้าใจกัน อย่างน้อย พุดกันรู้เรื่อง (อง.จตุกก. ๒๑/๕๕/๘๐)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเพื่อ นำความรู้ที่ได้ไปใช้ส่งเสริมการใช้ชีวิตสมรสอย่างมีความสุข ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีสภาพจิตใจที่พร้อมกับการพัฒนาองค์กรและประเทศสืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

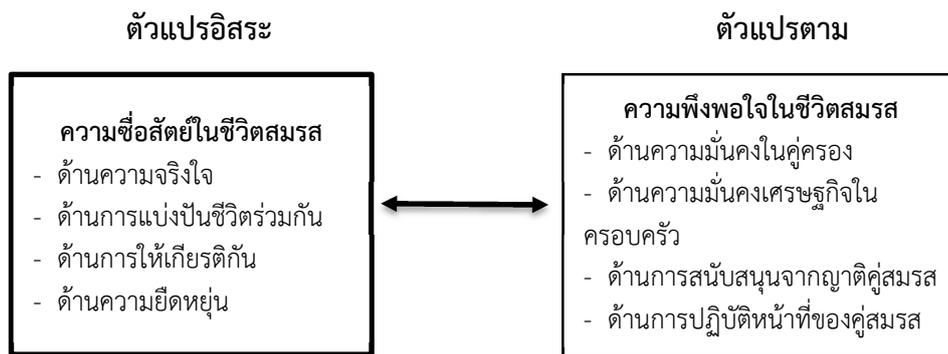
๑. เพื่อศึกษาความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรส ความพึงพอใจในชีวิตสมรส รวมทั้งทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรสมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหาได้แก่ ความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรส ด้านความจริงใจ ด้านการแบ่งปันชีวิตร่วมกัน ด้านการให้เกียรติกัน และด้านความยืดหยุ่น และความพึงพอใจในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านความมั่นคงในคู่ครองด้านความมั่นคงเศรษฐกิจในครอบครัว ด้านการสนับสนุนจากญาติคู่สมรส และด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคู่สมรส

๒. ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ บุคลากรที่สมรสแล้วในส่วนกลาง วิทยาเขต และ

วิทยาลัยของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน ๔๑๑ คน

๓. ขอบเขตด้านตัวแปร

๑) ตัวแปรอิสระได้แก่ ความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรส ด้านความจริงใจ ด้านการแบ่งปันชีวิตร่วมกัน ด้านการให้เกียรติกัน และด้านความยืดหยุ่น

๒) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจในชีวิตสมรส ด้านความมั่นคงในคู่ครอง ด้านความมั่นคงเศรษฐกิจในครอบครัว ด้านการสนับสนุนจากญาติคู่สมรส และด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคู่สมรส

๔. ขอบเขตด้านระยะเวลา เก็บข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน ถึงตุลาคม ๒๕๕๙

สรุปผลการวิจัย

๑. ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๙ อายุ

ระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๑ ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕ รายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑ ตำแหน่งบุคลากรสายปฏิบัติงาน จำนวน ๑๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๔ ระยะเวลาในการสมรส ๕-๑๐ ปี จำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๖ ระดับการศึกษาของคู่สมรสปริญญาตรี จำนวน ๑๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๙ อาชีพของคู่สมรสรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๖ รายได้ต่อเดือนของคู่สมรส ๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๖

๒. ความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า ด้านความจริงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๕ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อันดับแรก ได้แก่ ได้รับความไว้วางใจจากคู่สมรสในทุกๆ เรื่อง ค่าเฉลี่ย ๔.๓๗ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๕๗ รองลงมา ได้แก่ มักแสดงซึ่งความรักที่มีต่อกันอย่างเปิดเผยจริงใจเมื่ออยู่ด้วยกัน ค่าเฉลี่ย ๔.๒๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๗ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ได้รับความพุดชื่นชมจากคู่สมรสด้วยความจริงใจอย่างสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ย ๓.๙๕ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๖

ด้านการแบ่งปันชีวิตร่วมกันโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ๓.๙๗ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อันดับแรก ได้แก่ คู่สมรสของมีความเข้าใจและยอมรับการปฏิบัติหน้าที่ของท่านโดยไม่มีปัญหา ค่าเฉลี่ย ๔.๐๗ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๖ รองลงมา ได้แก่ ทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวเมื่อมีเวลาว่าง ค่าเฉลี่ย ๔.๐๕ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๘๗

และอันดับสุดท้าย ได้แก่ มองตากันก็สามารถรับรู้ความรู้สึกของกันและกัน ค่าเฉลี่ย ๓.๘๖ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๒

ด้านการให้เกียรติกันโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ๓.๙๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อันดับแรก ได้แก่ ยอมรับข้อผิดพลาดของตนและมีการให้อภัยซึ่งกันและกัน ค่าเฉลี่ย ๓.๙๗ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๓ รองลงมา ได้แก่ เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเริ่มต้นสนทนาอีกฝ่ายก็จะโต้ตอบด้วยเสมอ ค่าเฉลี่ย ๓.๙๖ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๕๓ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ มักพุดให้คู่สมรสรู้ถึงความนึกคิดของท่าน ค่าเฉลี่ย ๓.๙๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๒

ด้านความยืดหยุ่นโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ๓.๙๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อันดับแรก ได้แก่ สามารถพุดคุยกับคู่สมรสได้ทุกเวลาที่ต้องการ ค่าเฉลี่ย ๔.๑๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๘๔ รองลงมา ได้แก่ คู่สมรสเคยแสดงความชื่นชมให้กำลังใจและมีคำพุดที่ทำให้สบายใจเสมอ ค่าเฉลี่ย ๔.๐๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๖ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ มีกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ค่าเฉลี่ย ๓.๗๐ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๓

ความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๐ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๕๗ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อันดับแรก ได้แก่ ด้านความจริงใจ ค่าเฉลี่ย ๔.๑๕ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๔ รองลงมา ได้แก่ ด้านการแบ่งปันชีวิตร่วมกัน ค่าเฉลี่ย ๓.๙๗ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๓ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ค่าเฉลี่ย ๓.๙๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๖

๓. ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า ด้านความมั่นคงในคู่ครองโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อันดับแรก ได้แก่ คู่สมรสให้การช่วยเหลือและให้บริการบุคคลในครอบครัวค่าเฉลี่ย ๔.๓๑ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๙ รองลงมา ได้แก่ มีความปลอดภัยทางร่างกายและจิตใจที่คนในครอบครัวรู้สึกเมื่ออยู่ร่วมกันค่าเฉลี่ย ๔.๒๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๘๓ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ คู่สมรสสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัว ค่าเฉลี่ย ๔.๑๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๘

ด้านความมั่นคงเศรษฐกิจในครอบครัวโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อันดับแรก ได้แก่ ครอบครัวมีความพอใจในสิ่งที่ตนมีและเป็นอยู่ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๕ รองลงมา ได้แก่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายค่าเฉลี่ย ๓.๘๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๘๖ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ครอบครัวมีรายได้เหลือเพื่อเก็บเป็นเงินออมไว้ใช้ยามจำเป็นทุกๆ เดือน ค่าเฉลี่ย ๓.๔๑ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๘๘

ด้านการสนับสนุนจากญาติคู่สมรสโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ๓.๙๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อันดับแรก ได้แก่ การได้รับการยอมรับจากญาติทั้งสองฝ่ายค่าเฉลี่ย ๔.๑๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๕ รองลงมา ได้แก่ คู่สมรสให้ความรัก ความเคารพต่อพ่อแม่และญาติพี่น้องของทั้งสามี หรือภรรยา ค่าเฉลี่ย ๔.๐๖ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๘ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ได้รับความช่วยเหลือด้านสิ่งของจากญาติ

ทั้งพี่น้องของทั้งสามีหรือภรรยา ค่าเฉลี่ย ๓.๖๐ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๘๙

ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคู่สมรสโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ๓.๙๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อันดับแรก ได้แก่ เมื่อกลับถึงบ้านรู้สึกพอใจในความสะอาดเรียบร้อยเป็นระเบียบค่าเฉลี่ย ๔.๑๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๙ รองลงมา ได้แก่ การที่คู่สมรสให้ความห่วงใย พร้อมอยู่เคียงข้างช่วยเหลือในยามที่มีปัญหา ค่าเฉลี่ย ๔.๐๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๘ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ได้รับของขวัญในโอกาสพิเศษจากคู่สมรส ค่าเฉลี่ย ๓.๘๐ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๕

ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ๓.๙๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับแรก ได้แก่ ด้านความมั่นคงในคู่ครองค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๗๒ รองลงมา ได้แก่ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคู่สมรส ค่าเฉลี่ย ๓.๙๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๕ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านความมั่นคงเศรษฐกิจในครอบครัว ค่าเฉลี่ย ๓.๗๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๖๕

๔. ความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า ด้านความจริงใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรความพึงพอใจในชีวิตสมรสด้านความมั่นคงในคู่ครอง ด้านความมั่นคงเศรษฐกิจในครอบครัว ด้านการสนับสนุนจากญาติคู่สมรส ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคู่สมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ด้านการแบ่งปันชีวิตร่วมกัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรความพึงพอใจในชีวิตสมรสด้านความมั่นคงในคู่ครอง ด้านความมั่นคงเศรษฐกิจในครอบครัว ด้านการ

สนับสนุนจากญาติคู่สมรส ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคู่สมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ด้านการให้เกียรติกัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรความพึงพอใจในชีวิตสมรส ด้านความมั่นคงในคู่ครอง ด้านความมั่นคงเศรษฐกิจในครอบครัว ด้านการสนับสนุนจากญาติคู่สมรส ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคู่สมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ด้านความยืดหยุ่น มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรความพึงพอใจในชีวิตสมรส ด้านความมั่นคงในคู่ครอง ด้านความมั่นคงเศรษฐกิจในครอบครัว ด้านการสนับสนุนจากญาติคู่สมรส ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคู่สมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

อภิปรายผลการวิจัย

๑. ความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อันดับแรก ได้แก่ ด้านความจริงใจ รองลงมา ได้แก่ ด้านการแบ่งปันชีวิตร่วมกัน และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่นที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากรายได้ที่ไม่สูงมีความสัมพันธ์ต่อการซื่อสัตย์ในการดำรงชีวิตของคู่สมรส คุณธรรมที่ได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนเข้าเป็นบุคลากรและระหว่างปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิดความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรส เพราะไม่ซื่อสัตย์จะก่อให้เกิดการเพิ่มรายจ่ายในครอบครัว มีผลกระทบต่อการทำงานและความน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับฤทธิพิงค์ บุญรงค์ (๒๕๕๐) กล่าวว่าความซื่อสัตย์เป็นลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกจากการประพฤติปฏิบัติตรงต่อความจริงไม่ทุจริต ประพฤติมิชอบมีความซื่อตรงมีสัจจะและความจริงใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น คู่สมรสของมีความ

เข้าใจและยอมรับการปฏิบัติหน้าที่ของท่านโดยไม่มีปัญหา รองลงมา ได้แก่ ทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวเมื่อมีเวลาว่างที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก คู่สมรสต้องรับผิดชอบภายในครอบครัวร่วมกันจำเป็นต้องแบ่งปันความสุข ความทุกข์ รวมถึงทรัพย์สินให้เกิดการดำรงชีวิตร่วมกัน สอดคล้องกับนิยาม บุญมี (๒๕๕๔) กล่าวว่า การแบ่งปันชีวิตร่วมกัน หลังการแต่งงานคู่สมรสต้องยอมรับการใช้ชีวิตร่วมกัน และต้องยอมรับในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตที่การมีกิจกรรมร่วมกันจะช่วยให้คุณสมรสได้เรียนรู้จักกันมากขึ้น เป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพ และเสียสละต่อกัน

การที่คู่สมรสให้การช่วยเหลือและให้บริการบุคคลในครอบครัวจะส่งผลถึงความปลอดภัยทางร่างกายและจิตใจที่คนในครอบครัว รู้สึกเมื่ออยู่ร่วมกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก คู่สมรสที่อยู่ร่วมกันยาวนานมีความรู้สึกมั่นใจและมั่นคงต่อการใช้ชีวิตร่วมกัน รวมถึง การได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากสมาชิกครอบครัวคู่สมรส สอดคล้องกับพรหมทิพย์ ศิริวรรณบุญ (๒๕๕๐) กล่าวว่า ความมั่นคงในคู่ครองครอบครัวเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดในสังคมที่มีส่วนเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นกับบุคคล กล่าวคือ เป็นความรักความอบอุ่นในครอบครัวอีกอย่างหนึ่ง และคู่ครองสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพและบรรยากาศที่อบอุ่นในครอบครัวได้เอง ถ้าสมาชิกในครอบครัวมีความรัก ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เอื้ออาทร ห่วงใยดูแลซึ่งกันและกัน ก็จะส่งผลให้ครอบครัวมีความสุขมีความมั่นคงในครอบครัว จะส่งผลให้ครอบครัวมีความอบอุ่นการสร้างสัมพันธ์ภาพกับบุคคลในครอบครัวก่อให้เกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยทางจิตใจที่คนในครอบครัวรู้สึกเมื่ออยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือและให้บริการบุคคลในครอบครัว เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสร้าง

ความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกในครอบครัวได้ สมาชิกทุกคนต้องการปัจจัยสี่และต้องการมีสุขภาพจิตที่ดี มีความสุขและเป็นที่ยอมรับของทุกคน สอดคล้องกับพรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (๒๕๕๐) กล่าวว่า ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจในครอบครัว สังคมในปัจจุบันเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญกับภาวะเศรษฐกิจและแสวงหาความเจริญทางด้านวัตถุเป็นเป้าหมายในการดำรงชีวิต เกียรติยศ ชื่อเสียงและความสำเร็จวัดกันที่ความร่ำรวยเป็นหลัก คู่สมรสจึงต้องรู้เท่าทันและมีระบบการบริหารการเงินที่ดีให้สอดคล้องกับรายได้ที่หาได้ ไม่ใช่จ่ายเงินเกินฐานะ มีความพอใจในสิ่งที่ตนมีและเป็นอยู่ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ชีวิตครอบครัวดำรงอยู่ได้อย่างราบรื่นและมีความสุข

นอกจากนี้ ด้านการสนับสนุนจากญาติคู่สมรส จะเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลให้ครอบครัวมีความสุขทั้งนี้เนื่องจาก การได้รับการยอมรับจากญาติทั้งสองฝ่าย คู่สมรสให้ความรัก ความเคารพต่อพ่อแม่และญาติพี่น้องของทั้งสามี หากญาติให้การสนับสนุนให้เกิดความมั่นคงคู่สมรสจะมีความมั่นคงตามมาด้วย สอดคล้องกับ Lewis and Spanie (2007) กล่าวว่า การมีบุคคลอื่นนอกจากคู่สมรสอาศัยอยู่ในครัวเรือน คู่สมรสสามารถตัดสินใจต่อสิ่งต่างๆ ได้เองหรือไม่ ในสิ่งเหล่านี้หากเป็นไปในทางที่ดีย่อมเป็นผลดีต่อคุณภาพชีวิตสมรสสังครอบตัวคู่สมรส ได้แก่ ความเห็นด้วยของญาติพี่น้องในการสมรส การติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนของคู่สมรส สร้างความมั่นคงการใช้ชีวิตร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

๑) จากการศึกษาพบว่า ในชีวิตสมรสนั้นคู่สมรสมีความซื่อสัตย์ต่อกันอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้คู่สมรสควรเอาใจใส่ด้วย

ความจริงใจ ให้ความเคารพซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว พาครอบครัวไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ เมื่อมีเรื่องกังวลใจมีการพูดคุยกัน ให้อภัยซึ่งกันและกัน สามารถพูดคุยกับคู่สมรสได้ทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ

๒) จากการศึกษาพบว่า ในชีวิตสมรสคู่สมรสมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรให้ความรักความอบอุ่นแก่ครอบครัว สร้างสัมพันธภาพที่ดี มีความเข้าใจเอื้ออาทร ห่วงใจดูแลและกันเสมอ มีความพอใจในสิ่งที่ครอบครัวเป็นอยู่ มีการบริหารการเงินให้สอดคล้องกับรายรับรายจ่าย การให้ความรัก ความเคารพต่อพ่อแม่และญาติพี่น้องของทั้งสามี หรือภรรยา และการที่คู่สมรสให้ความห่วงใย พร้อมอยู่เคียงข้างช่วยเหลือในยามที่มีปัญหา

๒. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อที่จะได้ข้อมูลในเชิงลึก และมีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยมีการพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์

๒) ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตสมรส ได้แก่ คุณภาพชีวิตสมรส ความสัมพันธ์กันในครอบครัว ภาวะสุขภาพจิตของคนในครอบครัว

๓) ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสมรสเพื่อจะได้หาแนวทางในการลดปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินเพื่อส่งเสริมพัฒนาครอบครัวให้มีความสุขลดความขัดแย้งในครอบครัว

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. (๒๕๕๒). **การพัฒนาครอบครัว**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ.
- จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์. (๒๕๕๓). **เพศศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศิลปบรรณาการ.
- ชไมลักษณ์ เกษมธนเสถียร. (๒๕๕๐). **ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของนักบินกองทัพอากาศไทย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทัชพร อังศุวิฑูร. (๒๕๕๕). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการเลือกคู่ครองกับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของแรงงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม กรณีศึกษา นิคมอุตสาหกรรมหนองแค จังหวัดสระบุรี**. **วารสารวิชาการศรีปทุมชลบุรี**. ๑๐(๓), ๑๙-๒๘.
- ธีราพร พัวเวส. (๒๕๕๐). **ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารของคู่สมรสกับความพึงพอใจในชีวิตสมรสข้าราชการตำรวจภูธร จังหวัดนครนายก**. วิทยานิพนธ์คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นัยพรรณ วรรณศิริ. (๒๕๕๐). **มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิยม บุญมี. (๒๕๕๔). **ครอบครัวสัมพันธ์**. กรุงเทพมหานคร: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พรรณทิพย์ สิริวรรณบุศย์. (๒๕๕๕). **จิตวิทยาครอบครัว**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสมัย เทียนทอง. (๒๕๕๓). **การดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเขามะกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต ๑**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ไผยอง มนिरาช และคณะ. (๒๕๕๒). **การสมรสของคริสตชนคาทอลิกในฐานะศีลศักดิ์สิทธิ์ : ความหมายคุณลักษณะและแนวปฏิบัติตามประมวลกฎหมายคริสตศาสนจักรบาทหลวง**. **วารสารวิชาการ**. ๑(๒), ๓๐-๔๒.
- สนิท สมัครการ. (๒๕๔๙). **มีเงินก็นับว่านอ้ง มีทองก็นับว่าพี่ ระบบครอบครัวและเครือญาติของไทย**. กรุงเทพมหานคร: มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.
- Claudio, D.V., C. Chiara, B. Marina and L. Francesco. (2009). Effect of interstock (M.9 and M.27) on vegetative growth and yield of apple trees (cv. Annurca). *Scientia Horticulturae*. 11(9), 270-274.
- Lewis, R. and G. Spanier. (2007). **Theoriziing about the Quality and stability of Marring**. New York : The Free Press.